

Handläggare
Ulrika Karlsson Lindgren
Telefon: 08-50801121

Till
Järva stadsdelsnämnd

Regional boendeplan för äldre 2026 med utblick mot 2050

Region Västerort

Förvaltningens förslag till beslut

Järva stadsdelsnämnd beslutar att godkänna region Västerorts boendeplan för äldre 2026 med utblick mot 2050, avseende de delar som gäller Järva stadsdelsnämnd.

Sammanfattning

En boplan för äldre upprättas årligen av stadens äldreförvaltning för att analysera nuläget och förväntade behov för att på så sätt kunna säkerställa en trygg framtida boendesituation för äldre i staden.

Region Västerort består av Bromma, Hässelby-Vällingby och Järva stadsdelsnämnder. Gemensamt har förvaltningarna tagit fram en Regional boendeplan för äldre, 2026 med utblick mot 2050. Västerorts boplan utgör tillsammans med stadens övriga regionala boplaner ett underlag till den stadsövergripande boplanen. Boplanen omfattar bland annat befintliga platser på vård- och omsorgsboende, servicehus, ombyggnationer, eventuella avvecklingar, driftsformer och regionens identifierade behov gällande boenden för äldre.

Enligt Swecos befolkningsprognos bedöms antalet äldre öka stort i region Västerort. Det är främst utvecklingen i åldersgruppen 80 år och äldre som har betydelse för att beräkna behov av äldreomsorg. Regionens ökning sker framförallt i åldersgruppen över 85 år. Region Västerort ser behov av fler profilboenden för äldre med komplexa behov bland annat för äldre med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, äldre som befinner sig i hemlöshet och som har missbruksproblematik samt för äldre med psykisk ohälsa. Det beräknas även komma att finnas behov av profilboende för yngre personer under 65 år med demenssjukdom.

Järva stadsdelsförvaltning
Avdelningen för äldre, funktionsnedsatta och
socialpsykiatri

Elinsborgsbacken 3
Box 4066
163 04 Spånga
Växel 08 508 01 000
Fax
jarva@stockholm.se

Bakgrund

Äldreförvaltningen samarbetar med stadsledningskontoret, Micasa Fastigheter i Stockholm och stadsdelsförvaltningarna för att ta fram ett förslag till en stadsövergripande boplan för äldre. Boplanen ska

leda till bättre planering att tillgodose medborgarnas behov vad gäller vård- och omsorgsboende, servicehus och seniorboenden. Den ska även leda till att säkerställa för en trygg boendesituation för äldre. Som underlag till den stadsövergripande boplanen lämnar samtliga regioner underlag utifrån nuvarande och förväntad situation gällande behov av bostäder för äldre.

Ärendet

Regionen

Enligt Swecos befolkningsprognos bedöms antalet äldre öka stort i region Västerort. Det är främst utvecklingen i åldersgruppen 80 år och äldre som har betydelse för att beräkna behov av äldreomsorg. Enligt Stockholms stads befolkningsprognos prognostiseras befolkningen år 2024 i region västerort till 36 899 invånare i åldersgruppen 65 år och äldre. Det är en ökning med 937 personer jämfört med befolkningen år 2023. Befolkningsstatistik finns endast att tillgå för regionen och kan tyvärr inte redovisas separat för Järva.

I västerort förväntas antalet personer 80-84 år att öka från 5 344 personer år 2024 till 7 465 personer 2040, vilket innebär en ökning med 2 121 personer. Detta motsvarar en ökning med 40 procent. Till 2050 ökar denna grupp med ytterligare 1 741, vilket innebär en total ökning med 72 procent från 2024 till 2050.

Antalet personer 85-89 år förväntas öka från 2 719 personer år 2024 till 4 928 personer 2040, vilket innebär en ökning med 2 209 personer. Detta motsvarar en ökning med 81 procent. Till 2050 ökar antalet personer mellan 85-89 år med ytterligare 1 689 personer, vilket innebär en total ökning med 143 procent från 2024 till 2050.

Antalet personer 90 år och äldre prognosticeras öka från 1 774 personer år 2024 till 3 644 personer 2040, vilket innebär en ökning med 1 870 personer. Detta motsvarar en ökning med 105 procent. Till 2050 ökar antalet personer över 90 år med ytterligare 1 049 personer, vilket innebär en total ökning med 165 procent från år 2024 till 2050.

För hemtjänst i eget boende och servicehus är ökningen från 2024 till 2040, 1 558 personer, vilket innebär en ökning på 41 procent. Till 2050 ökar antalet omsorgstagare med hemtjänst med ytterligare 621 personer, vilket innebär en total ökning med 57 procent från 2024 till 2050. Omsorgstagare i västerort med behov av vård- och omsorgsboende prognostiseras öka med 770 personer från 2024 till 2050 vilket motsvarar en ökning med 105 procent.

Valfrihetssystemet i Stockholms stad gör det möjligt för de äldre att välja vilket boende de önskar när de fått beslut om beviljad insats vilket kan medföra svårigheter att förutse de äldres val av vård- och omsorgsboende. Majoriteten av de äldre väljer att bo kvar inom sin region. Inom regionen finns det idag sex vård- och omsorgsboenden som drivs i egen regi eller på entreprenad samt 13 vård- och omsorgsboenden i privat regi. Detta omfattar 1331 platser, varav 888 platser avsedda för äldre med demenssjukdom och 385 platser för äldre med somatisk sjukdom. Fördelningen av antalet platser mellan demens och somatik stämmer väl överens med efterfrågan.

Region Västerort ser behov av fler profilboenden för äldre med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, äldre med frontallobsdemens samt för äldre med utåtagerande beteende. Behov finns även av lämpliga boenden för äldre som befinner sig i hemlöshet och som har missbruksproblematik samt för äldre med komplexa behov och svårigheter så som psykisk ohälsa och samlarbeteende. Det beräknas även komma att finnas behov av profilboende för yngre personer under 65 år med demenssjukdom.

Järva

Idag finns i egen regi 93 platser på Kista vård- och omsorgsboende och 90 platser på Rinkeby vård- och omsorgsboende. Det sammanlagda behovet av platser vid vård- och omsorgsboende bedöms vara tillgodosett utifrån planerade nybyggnationer av vård- och omsorgsboenden de närmsta fem åren. Möjligen kan en viss överetablering av platser finnas de närmsta åren. Det är dock svårt att uttala sig om behovet av bostäder under perioden fram till 2050 då detta kan komma att påverkas av övrig samhällsutveckling.

Det finns 17 korttidsplatser i Järva. Under 2024 har beläggningen legat på runt 10-15 placeringar i månaden. Det har förutom regelrätt behov av korttidsvistelse även förekommit att äldre personer som bott och vistats i utlandet under många år flyttat hem när de behövt vård och omsorg. När de kommit till Sverige har de inget boende och har då sökt korttidsboende för att få tak över huvudet.

Under 2024 köpte Järva stadsdelsförvaltning 3077 korttidsdygn vilket motsvarar 8,4 helårsplatser. Det är en minimal minskning jämfört med föregående år, 2023 då förvaltningen köpte 3 446 korttidsdygn vilket motsvarar 9,4 helårsplatser. Drygt hälften av de köpta dygnen 2024 köptes av beställarenheten äldreomsorg, Järva hos Rinkeby korttidsboende som drivs i egen regi.

Kista servicehus har 78 lägenheter. De boende kommer främst från regionen. Det har skett en ökad inflyttning till servicehuset under hösten 2024 vilket delvis beror på att Skolörtens servicehus i Hässelby-Vällingby ska avvecklas. Åtta lägenheter står tomma i dagsläget. Två lägenheter används till andra ändamål som till exempel en utbildningslägenhet för stadsdelens utförarverksamheter i egen regi inom äldre, funktionsnedsättning och socialpsykiatri.

Inom stadsdelsområdet finns det två seniorbostäder. Ett är beläget på Kista torg 3 har ett seniorboende med 98 lägenheter. Under 2024 öppnade ett nytt seniorboende i Tensta som är beläget på Elinsborgsbacken 9 med 53 lägenheter.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen äldre, funktionsnedsättning och socialpsykiatri.

Underlaget Regional boendeplan för äldre, 2026 med utblick mot 2050 för region västerort har tagits fram gemensamt av Bromma, Hässelby-Vällingby och Järva stadsdelsförvaltningar.

Jämställdhets- och barnrättsanalys

Förvaltningens bedömning är att förslaget till Regional boendeplan för äldre, 2026 med utblick mot 2050 inte innehåller några konsekvenser för medborgarna inom Järva stadsdelsområde beroende på om de är kvinnor, män eller barn. Av det skälet görs ingen ytterligare jämställdhets- och barnrättsanalys.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att Järva stadsdelsnämnd godkänner förslaget om region Västerorts boendeplan för äldre 2025 med utblick mot 2050 avseende den del som gäller Järva stadsdelsområde.

Toni Mellblom
Stadsdelsdirektör
Järva stadsdelsförvaltning

Ingrid Brännström
Avdelningschef
Järva stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Regional boendeplan för äldre, 2026 med utblick mot 2050

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Toni Mellblom, Stadsdelsdirektör	2025-03-05
Ingrid Brännström, Avdelningschef	2025-03-04